

APOSTOLUL

CURIERUL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE
ROMÂNE, DIN BUCUREȘTI

REDAȚIA :

Arhiepiscopia Bucureștilor
Secția culturală

APARE DE DOUĂ ORI PE LUNĂ
ABONAMENTUL :

Pentru preoți, diaconi și instituții 150 lei pe an;
pentru cântăreți și paracliseri 100 lei.

ADMINISTRAȚIA

Arhiepiscopia Bucureștilor
Secția economică

CĂMINELE CULTURALE ÎN CADRUL „SERVICIULUI SOCIAL“

Prin noua lege pentru înființarea „Serviciului Social“, al cărei text este cunoscut din ullimul număr al „Apostolului“, se tinde la concentrarea și coordonarea activității culturale și sociale a tuturor organelor de Stat și comună, ce au atribuțiuni autorizate în acest scop.

Din primul capitol al menirii Institutului Social se poate vedea preocuparea de pregătire și conducere a tineretului din toate categoriile de școli, în munca de organizare a satelor: de a se creia — ca mijloc de exercitarea acestui scop — Căminul cultural, cu misiunea de a conduce viața satului sub raport cultural, economic și sanitar; de a organiza școli pentru educarea sătenilor și orășenilor. Toate mișcărilor și toate lucrările de progres ale satelor se vor concentra în aceste „cămine“.

Din textul legii se poate vedea la art. 11, că cele dintâi elemente care sunt chemate să-și depună cu zel activitatea pen-

tru întemeierea și buna lucrare a căminului cultural, sunt toți slujbașii, cărturarii și fruntașii comunei, în frunte cu preoții. Preoții, au fost așezați de legiuitor înaintea membrilor corpului didactic și a funcționarilor administrativi, ca: notarul, primarul, pretorul și alții, pentru că biserica a fost dela început izvorul culturii generale a poporul român.

De altă parte, îndrumătorul activității la căminele culturale prezintă cadrul larg de lucru la secția pentru cultura sufletului și anume la secția religioasă. Întregul program de activitate al preoților, în colaborare cu celelalte elemente ale satului, ori ale orașului, este înfățișat în expunerea capitolului secției religioase, după cum s'a putut vedea detaliat în cele publicate în ullimul număr din „Apostolul curier“.

De aceea atragem atențiunea în mod deosebit clerului nostru; asupra acestui important rol, pe care i-l rezervă această in-

stiuțiune, spre a fi conștient de îndatoririle sale pe acest teren și spre a-i înțelegi zelul misionar, cu care trebuie să lucreze în aceste Cămine culturale, unde întâlnește toate elementele colaboratoare ale statului și unde activitatea sa pastorală o poate continua mai departe, de la rugăciunea și predica din Biserică, la creștinismul social, de aplicare în spiritul tradițional al Bisericii noastre strămoșești.

Preoțimea noastră este îndatorată să răspundă cu toată convingerea rolului sacerdotal, pe care-l are la această înaltă chemare ce i se face de către Suveranul Țării. Preoțimea are prilejul de a extinde tradiționala lucrare din tinda Bisericii într'un cadru mai larg și în legătură cu toate laturile vieții, de ordin cultural, economic și sanitar pentru săteni. Fiecare preot trebuie să înțeleagă, că acestea sunt poziții practicate în lucrarea pastorală a preoților distinși și din trecut, iar cei de azi încă trebuie să intre în acest ritm de muncă socială, adâncind toate problemele, ca să se poată distinge sub aspectul acestei lucrări.

În deosebi trebuie să îmbrățișeze absolut toate acțiunile și mijloacele pentru progresul poporului, începând dela a) lucrarea pământului, ogorirea, aratul lui, selecționarea semințelor, îndrumarea lui spre o agricultură rațională; b) cum să se nutrească spre a se fortifica împotriva boalelor; c) cum să se ferească de boalele molipsitoare, să observe în toate curățenia necesară; d) cum să-și îngrijească vitele, să-și îmbunătățească rasa după împrejurările locale; e) cum să-și planteze toți pomii roditori și unde ar fi un petec de loc disponibil, să planteze

toate răpele sterpe cu arbori, sălcâmi; f) cum să-și ție în rând bun drumurile, ogrăzile etc., și mai ales g) cum să-și îngrijească copiii dela naștere până se întăresc bine, cum să-i crească, să-i deie și la meseriile care azi produc mai bun venit decât „domniile“ și slujbele, și avem meșteșugari pretutindenea prea puțini. Cu un cuvânt toate câte interesează poporul și pot contribui la ușurarea gospodăriei și întăririi sale. Și toate acestea — alături de activitatea preoților pur evanghelică.

De altfel încă din anii trecuți Sf. Mitropolie a dat dispozițiuni pentru întemeierea și susținerea căminelor parohiale; iar acolo unde nu se pot face aparte, preotul să colaboreze cu învățătorul și cu ceilalți fruntași ai satului. Această colaborare oferită de noi, devine acum legiferată și obligatorie pentru toate elementele satului.

Îndatorăm deci preoțimea noastră, sub toată strictețea autorității noastre bisericesti, de a înțelege înalta chemare a „Serviciului Social“ al țării, spre a face întru totul dovada, nu numai că este capabilă să împlinească îndatoririle rituale la Biserică, dar că face parte dintr'un corp disciplinat și educat, spre a răspunde a această înaltă chemare ce i se face, pentru ridicarea culturală, sanitară și economică a Neamului.

Desigur preoții trebuie să studieze, ca să-și câștige cunoștințe și pe toate aceste terenuri practice, ca să nu se prezinte ca niște ignoranți, atunci când — împreună cu învățătorii, medicii, veterinarii pădurarii și ceilalți cărturari, — vor face programul lucrărilor unui an. Preotul tre-

bue să dovedească că este prelutindenea
 acasă, că progresul poporului îi stă la
 inimă, că știe colabura cu mult folos; ba
 mai mult, dovedind prin pregătirea lui, că
 este absolut indispensabil. Astfel, prin
 superioritatea sa va impune și își va pă-
 tra locul de primul fruntaș și conducător
 al comunelor. Iar neascultând aceste în-
 datoriri, nearătând nici pricepere, nici în-
 teres în această uriașă și generală miș-

care de ridicare a satelor, — alții îi vor
 lua locul; iar Biserica va pierde rolul ei
 social și se vor spori aceia, cari o de-
 clară o instituție a vremurilor trecute.
 Deci nici un preot să nu scape steagul
 din mână, „căci cel ce face și va învăța,
 acela mare se va chema în împărăția ceru-
 rilor“. (Matei V, 19).

Arhiepiscop și Mitropolit, † (ss) MIRON

PROGRAMA ANALITICĂ STRĂJEREASCA

EDUCAȚIA RELIGIOASA MORALĂ EDUCAȚIA RELIGIOASĂ. — RUGĂCIUNI ȘI CÂNTĂRI

Intrucât puțini sunt frații Preoți ce au la îndemână volumul străjeresc cu programa analitică de lucru pentru educația tineretului prin străjerie, publicăm mai jos un extras, spre inițiere generală.

Prin educația religioasă, străjeria urmărește dezvoltarea sentimentului religios și a tuturor sentimentelor creștinești în sufletele tinere, prin diferitele practici religioase, care trebuie să facă parte în mod obligatoriu din deprinderile străjerului.

Întreaga viață străjerescă să fie trăită în credința strămoșească.

Străjerul se va deprinde să nu se considere un simplu spectator grăbit la slujba religioasă, ci va participa cu mintea și cu inima la sfânta slujbă, iar când se ivește ocazia și anume prin cuibul de serviciu, va lua parte activă, bine înțeles în limitele îngăduite de biserică.

Străjerii vor ști bine cel puțin rugăciunile indicate mai sus astfel ca oricare din ei să le poată spune în orice ocazie. Rugăciunea să se rostască cu evlavie și în așa fel ca să fie bine înțeleasă și de cel ce o spune și de cel ce o ascultă.

La orice început sau sfârșit de activitate străjerescă se va spune sau se va cânta o rugăciune potrivită.

Străjerii vor cerceta lipsurile bisericii și se vor sili să le împlinească prin mijloacele de care dispun. Să știe toți că darul către biserică este o faptă creștinească. Fetele să lucreze ștergere pentru icoane, fețe de mese, perdele etc.

Troițele, crucile și icoanele așezate pe marginea drumului și la răspântii să nu fie privițe cu

nepăsare de către străjerul trecător. Să le ia în seama sa spre a le îngriji.

Textul biblic ce se citește și explică la ridicarea și coborîrea Pavilionului va fi ales dintre cele publicate în buletinul O. E. T. R., numerele 2 — 3, 4 — 5 și 6 — 7 1937, și în almanahul pe anul 1937. — Se va citi întreaga pericopă responsabilă și direct din Biblie. Când se oficiază serviciul religios, textul biblic va fi citit și interpretat de către preot. Când nu e preotul de față, dar e profesorul de religie, va citi și interpreta acesta.

Textul biblic citit Luni la ridicarea Pavilionului e bine să servească de îndreptar în cursul săptămânii. Astfel vom avea săptămâna milei, prieteniei, ajutorării celor bătrâni, slabi sau suferinzi etc.

Străjerii să fie convinși că Biblia nu trebuie să lipsească din casa nici unui creștin, pentru a se citi din ea cât mai des.

În ziua morților se va face slujbă religioasă pe stol și se vor pomeni dascălii, elevii școlii și oamenii de seamă în localitate; la orașe, din circumscripția școlară respectivă.

Educația morală în străjerie urmărește formarea deprinderilor morale pentru a face din fiecare străjer un om folositor societății și țării. Și aici se va urmări legătura cu viața, cu realitățile din fiecare zi.

Sfaturile și istorioarele morale vor fi folosite atunci când se ivește o împrejurare potrivită, fie că este o întâmplare a unuia sau a unor străjeri (o faptă bună, o greșală, o abatere, o nevoie), fie că este una la care ei sunt martori sau este adusă din auzite, din ziare, actuală sau actualizată.

INSTRUCȚIUNI SPECIALE

Tatăl nostru (cor).

Cu noi este Dumnezeu (cor).

Crezul.

Mânca-vor mesenii (la începutul mesii).

Mulțumim Ție, Hristoase (la sfârșitul mesii).

Hristos a înviat (cor).

Prohodul (cor).

Liturghia (cor).

Practici religioase.

Străjerii vor lua parte la slujba bisericească Duminica și sărbătoarea. Vor spune Crezul și Tatăl nostru. Vor da ajutor în biserică: pregătirea cădelniții, aprinsul lumânărilor, împodobirea iconostasului cu flori, curățirea ștergarelor, frecarea alăturilor etc.

Daruri către Biserică.

Ștergare pentru icoane, față de masă, perdele etc. (lucrate de fete).

Spovedirea și împărtășirea străjerilor de Crăciun și la Sf. Paști.

Pomenirea morților, la ziua morților, în cadrul Străjeriei.

Îngrijirea troițelor și a crucilor dela răspântii.

Vizitarea monumentelor religioase.

Aprinderea candelii la icoane în sala centuriei.

Explicarea textelor biblice

Citirea, explicarea și aplicarea unei pericope dintr'un text biblic la ridicarea Pavilionului Național.

Înfățișarea de pilde vii de credință la sărbători, cu prilejul evocării zilei.

Cunoașterea Bibliei.

Educația morală

Formarea de deprinderi și virtuți:

Bunătațea, mila, sinceritatea, cinstea, recunoștința, respectul față de bătrâni, părinți și superiori, iertarea greșalelor, mila și grija de animale, altruismul, solidaritatea, camaraderia, respectul avutului public, emulația pentru binele colectiv;

Hărnicia, răbdarea, spiritul de economie, modestia, conștiința, plăcerea de a munci, curiozitatea, curajul moral, demnitatea, corectitudinea, punctualitatea etc.

Combaterea:

Urei, mâniei, minciunei, dușmăniei, lenii, risipei, neascultării, necinstei, lăcomiei, sgârceniei, furtului etc.

Fiecare străjer va fi obligat să cunoască bine întreaga sa familie, înțelegând pe toate rudele. Ajutorarea celor sărace și cinstirea celor ce s'au ridicat prin muncă.

Pomenirea morților, dascăli și elevi ai școlii.

Deprinderea manifestării respectului față de cei mai în vârstă (sărutul mâinii, ridicarea în picioare, cedarea locului etc).

Ajutorarea celor nevoiași sau asupra cărora s'a abătut o nenorocire.

Participarea la bunurile sau succesele camarazilor.

La aniversarea de 70 ani a I. P. S. Patriarh

BUCURIE PATRIARHICEASCĂ

În sfânta Biserică Ortodoxă, ce vine dela Mântuitorul, episcopul ocupă un loc esențial. El este înfățișătorul văzut al Mântuitorului Insuși, de el servindu-se Dumnezeu întru conducerea Bisericii. Deaceia toată viața duhovnicească din sânul Bisericii ortodoxe gravitează, în chip simțit, în jurul episcopului. Cuvintele rostite de episcop, în exercițiul funcției sale, sunt prelungirile auzite însăși ale cuvintelor Domnului. Și gesturile episcopului, în slujba lui bisericească, sunt gesturi dumnezeiești.

Dar aceia, oridecâteori se petrece ceva însemnat în viața episcopului, biserica întregă se resimte de realitatea faptului. Durerile și bucuriile episcopului sunt durerile și bucuriile Bisericii. Biruințele și înfrângerile lui, sunt ale Bisericii.

În ziua de 20 Iulie a anului acestuia s'a petrecut un fapt însemnat în viața celui dintâi episcop al bisericii românești. Înalt Prea Sfinția Sa Patriarhul Miron împlinește, din voia lui Dumnezeu, 70 de ani. Este o pricină de bucurie, pentru purtătorul vârstei, această zi. Și fiindcă noi suntem fiii duhovnicești și ajutorii îngăduiți de Dumnezeu ai Sanctității Sale, deaceia iată că și noi ne simțim cuprinși de valul bucuriei obștești. Un flux de biruință launtrică ne cuprinde pe toți. Mustul vieții biruitoare care în El își sărbătorește praznuirea, simțim că și în noi își trimite ascensiunea spre Cer. Biserica își cântă bucuria în inimile tuturor membrilor, căci unul din ierarhi ei, acum 70 de ani în urmă, astăzi s'a născut. Este a 70-a zi de naștere a Patriarhului României.

Este cu neputință a prinde în chip complet în cupa strâmtă a cuvântului, șuvoiul gândurilor și simțirilor, ce astăzi ne cuprind. Ce taină va fi străjuit, cucernic, deasupra leagănului în care se odihnea un prunc, acum 70 de ani în urmă?!... Cine ar fi putut să bănuiască măcar atunci, planurile, pe care le avea Dumnezeu cu dânsul, când s'a născut?!... Cine ar fi putut descifra din stele, ori din șoaptele firii din jur, sensul pașilor, ce alergau ușor, ai copilului frumos, Ilie,

dintr'un sat din Ardeal? Sau cine ar fi putu prevedea, în vreun fel, urcușul fără de pereche, ce avea să vie, mai târziu, al adolescentului, tânărului și bărbatului, care a luminat lumea pretutindeni cu surâsu-i și cu inteligența-i?

Și cu toate acestea, a fost ceva oarecum predestinat în viața acestui fericit. A fost darul, pe care l-a pus Dumnezeu în el și pe care el l-a înmulțit. A fost planul pe care l-a făurit Dumnezeu cu neamul nostru și în munca de împlinire a căruia Patriarhul Miron avea să fie un lucrător ce primul rang. Nimic nu s'a petrecut neprevăzut și nerânduit mai dinainte în viața Patriarhului nostru.

Însă, fără partea lui de colaborare, planul lui Dumnezeu ar fi rămas doar un simplu plan. A fost o predare și supunere de fiecare clipă, în seama voiei lui Dumnezeu prea sfântă, din partea fiului de muntean din Ardeal, de a ajuns ceiace a ajuns. Și astăzi, dacă toată nația românească, cristalizată în România Mare, precum și toată ființa Bisericii românești, tresaltă de bucurie înaltă și îl sărbătorește pe Patriarhul de 70 de ani, o fac fiindcă prin el s'a împlinit o parte din destinul și biruința națională, ce o trăim cu toții. Dumnezeu Și-a pogorât harurile asupra Bisericii și a Patriei noastre în El și prin El.

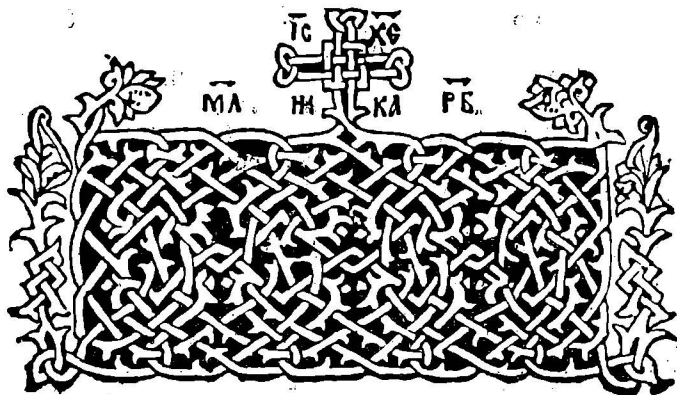
Facă Dumnezeu Atotputernicul ca bucuria zilei de astăzi, să fie doar premergătoarea a multor bucurii de mâine. Ne rugăm lui Dumnezeu, cu smerenie, pentru pacea și îndelunga viețuire a Patriarhului românesc.

Să-l ajute Dumnezeu să ne conducă spre biruinți tot mai mari. Iar atunci, când ne va fi dat la fiecare ca să ne prezentăm cu bilanțul vieții în fața Dreptății supreme, spre a ne primi cununa, dă Doamne, ca cea mai strălucitoare din toate, împodobită cu pietre scumpe, să fie cea a sărbătoritului de astăzi: Înalt Prea Sfinția Sa Patriarhul Miron.

„Ortodoxia“

Pr. TOMA CHIRICUȚĂ

C O M U N I S M U L

Cu apologetii comunismului nu se poate discuta, pentru că unii din ei sunt complet lipsiți de cultură, ceea ce se vedește de cum deschid gura, iar alții sunt de o rea credință tot atât de vădită. Sunt însă unii oameni care sunt și culți și de bună credință și care totuși, fără a face apologia comunismului, îți spun că: „această doctrină, care formulează o normă de conviețuire omenească, trebuie să aibă o valoare, de vreme ce a fost adoptată de un popor de 160 milioane de oameni, dăinuște în Rusia de 20 de ani și tinde a se răspândi și în alte părți“.

Această concluzie este absolut greșită, pentru că pe de o parte ea este dedusă din niște premise cu totul neadevărate, iar pe de altă parte pentru că e rezultatul unei confuziuni ce se face între succesul celor ce exploatează doctrina comunistă și succesul doctrinei însăși.

Normă de conviețuire omenească adoptată de un popor de 160 milioane de oameni!? Pentru numele lui Dumnezeu! Ce desăvârșire lipsă de cunoaștere a realității trebuie să aibă cineva pentru a crede acest lucru! De ce prăpăstioasă și iremediabilă naivitate trebuie să fie stăpânită mintea cuiva, pentru a nu-și fi dat de atâta timp seama care este realitatea.

În timpul războiului mondial un grup de indivizi, în mare majoritate Evrei, scăpați din reședințele de exil al Siberiei și din închisorile Rusiei, adunați la Geneva, departe de toate primejdiile frontului, toți suprasaturați și cu mintea desaxată de teoria luptei de clasă a lui Karl Marx, toți convinși că războiul va aduce după sine revoluția în Rusia, pregătesc această revoluție în toate amănunțimile. Ajutați de Nemți pătrund în 1917 în Rusia, își recrutează din pușcării și din ocne elementele care aveau să aducă la îndeplinire ordinele de desfășurare a celei mai fioroase terori, ce s'a cunoscut în istoria omenirii. Făgăduind dărâmarea tiraniei țariste, împărțirea pământului și averilor celor bogați și libertăți nelimitate, câștigă sprijinul țăranilor pe lucrătorilor naivi și creduli și pun mâna pe putere. Grație fioroasei terori, în câțiva ani tirania țaristă e înlocuită cu tirania unui pumn de Evrei, — o

împărăție de 69 de milioane de Ruși e prefăcută în colonie a lui Izrael. Țăranii și muncitorii sunt transformați în robi nemernici, storși spre a produce banii necesari pentru plata unei armate, incapabilă de orice alt act de eroism, decât acela de a împușca țărani și muncitori desarmați, la cea dintâi încercare de împotrivire.

În ce măsură aceste afirmațiuni exprimă adevărul, o arată cifrele. Împărăția rusească cuprinde 160 de milioane de oameni, dintre care 2.500.000 de Evrei, — așa dar o proporție de 2°/_o; iar cârmuirea din Rusia e în proporție de 80°/_o în mâinile Evreilor. La conducerea industriei grele sunt Evrei și un singur creștin, — la conducerea industriei ușoare 7 Evrei și niciun creștin, — la aceea a fermelor Statului, cereale, creșterea animalelor: 8 Evrei și niciun creștin, — la aprovizionări: 5 Evrei și un creștin, — la Afaceri Străine: 3 Evrei și un creștin, — la Serviciul Comisariatului și al Protocolului: 50 de Evrei și nici un creștin. Afară de 2, toți ambasadorii Rusiei din lume sunt Evrei. În serviciul de presă și de propagandă, numai Evrei. Nu există corp de armată, divizie, brigadă sau regiment în care, pe lângă comandantul unității, să nu existe un Evreu, comisar al poporului, însărcinat să-l supravegheze și să aducă la cunoștința centrului cea mai neînsemnată umbră de desaprobare din partea comandantului unității. Acestor comisari se datorește disgrațierea și suprimarea atâtor mii de comandanți de unități militare. Aceasta este realitatea stării de lucruri din Rusia. Și când o țară de 160 de milioane de creștini e condusă de un corp de funcționari compus din 80°/_o de Evrei, acea stare de lucruri nu poate fi mai exact definită decât zicând că Rusia e o colonie a lui Izrael.

Cât despre dănuirea de mai bine de 20 de ani a acestei stări de lucruri, numai unui om picat din lună îi poate părea surprinzătoare. La instaurarea bolșevismului, toate popoarele se găseau în războiu. După terminarea războiului, toate erau istovite, niciunul nu era în stare să intervie pentru a încerca să pue capăt grozăviei din Rusia. Și apoi chiar de ar fi fost în stare

s'o facă, revoluția rusească fiind opera Evreilor și profitând numai lor, presa mondială, încăpută 90% în mâna lor, nu numai că nu găsea cu cale să intervie pentru ridicarea opiniei publice împotriva ororilor bolșevismului, dar se silea să zugrăvească starea de lucruri din Rusia ca întemeierea unui Eden pământesc. Aceeași presă care urlă cu spume la gură când se atinge cineva de persoana unui singur Evreu, n'a suflat un cuvânt despre dărâmarea și pângărirea a mii de preoți creștini, despre raderea a sute de sate de pe suprafața pământului și despre uciderea a peste 15.000.000 de oameni, care cereau să se împotrivescă dominației unui pumn de Evrei.

Pentru a împiedica de a se vedea grozăviile și mizeria de acolo, ziduri chinezești au fost ridicate între Rusia și restul lumii, prin interzicerea de a intra a altor străini, decât aceluia de sprijinirea cărora erau asigurați și cărora nu li se arăta decât ce le convenea cărmuitorilor să fie văzut. Și când așa stau lucrurile, nu este oare culmea naivității să se vorbească de „adoptarea regimului comunist de un popor de 160 de milioane de oameni“ și nu este culmea rătăcirii să se confunde triumful iudaismului cu triumful doctrinei comuniste?

Ce regim comunist s'a realizat în Rusia, decât comunitatea de mizerie a claselor muncitoare? Războiul dus pe baza lozincii: desființarea claselor, a dus la cea mai odioasă întemeiere de clase; jos o clasă de muncitori, robi, nenorociți, cari se svârcolesc în mizerie, — mai sus o clasă de soldați, însărcinați cu înăbușirea oricărei încercări de rezistență, — și mai sus o clasă de funcționari evrei, însărcinați cu supravegherea activității militarilor și de diplomați care să întretie în toate țările agitații și propagandă prosovietică; iar în vârful piramidei, ca simbol, un

fost aventurier, de 8 ori scăpat din exil și din temniță.

Aceiași oameni care făceau și fac și azi spume la gură, urlând împotriva dictaturii, răgușesc acum răcnind că urmăresc întemeierea dictaturii proletariului, adică dictatura drojdiei sociale, dictatura inadptabililor de ordin inferior, dictatura celor cari din pricina vițiilor și ticăloșiei lor n'au reușit să-și croiască un rost în viață, dictatura aceluia cari dorm pe maidane și sub poduri.

În ceceas se întinde din Rusia și în alte părți ale pământului, nu este doctrina comunistă, ci agitația ce, cu o enormă risipă de bani și prin toate mijloacele imaginabile, se întretie în toate țările, pentru a fi împiedicate de a încerca să pue capăt dominației evreilor asupra Rusiei.

Comunismul e astăzi o lozincă, cum până ieri a fost democrația, o lozincă de care se servesc răii și nebunii ahtiați de putere, pentru a-și câștiga sprijinul celor cari n'au nimic de pierdut. Acești nebuni, dându-și seama că nu mai pot conta nici pe sprijinul țaranilor, a cărora soartă s'a ameliorat prin împrumutarea și tinde a fi încă ameliorată prin eforturile cărmuitorilor înțelepți, — nici pe sprijinul muncitorilor, a căror soartă s'a ameliorat, măcar în parte, prin limitarea orelor de muncă, prin mărirea salariilor și prin atâtea măsuri ce se iau în țările civilizate pentru micșorarea disproporției dintre soarta diferitelor clase, — fac acum apel la sprijinul proletariului, drojdia societății, fâlfâind steagul comunismului, o doctrină de conviețuire absurdă, absolut irealizabilă, pentru că e contrară și legilor naturii și firii omenești și intereselor umanității.

Întreaga viață pământească și evoluția ei poate fi comparată cu un arbore cu două tulpini, ie-

N. ARSENIU

BISERICA ORTODOXĂ ȘI CREȘTINISMUL APUSEAN

PARTEA I-a. ORTODOXIE ȘI CATOLICISM

I

Este greu să vorbești despre comoara vieții bisericești, fiindcă ea este comoara lui Hristos în noi, aceea despre care apostolul Pavel mărturisește că o purtăm în vase de lut pentru ca această putere nemaipomenită să fie atribuită lui Dumnezeu, nu nouă; ea este cea „nemărginită bogăție a lui Hristos“ dată credincioșilor — și numai cu multă teamă se poate vorbi despre ea, căci cuvintele sunt neîndestulătoare, asemeni și gândurile, pentru zugrăvirea nemărginitei vieți a Duhului Divin.

Totuș, vom încerca să desvăluim câtva trăsături caracteristice ale piozității ortodoxe și ale

vieții Bisericii Ortodoxe și totodată caracteristicile piozității și vieții bisericești a fraților noștri eterodoxi — ale catolicilor și protestanților.

Adesea se vorbește despre „contemplativitatea“ Ortodoxiei, despre ideea ioniană cu privire la concepția asupra lumii și piozității și în aceste cuvinte se află mult adevăr. Cuvintele Evanghelistului: „*Nol am văzut mărirea Lui*“, caracterizează limpede această viață de rugăciune a Bisericii Ortodoxe. Într'una, cu o încordare continuă, ea privește (contemplă) nemărginita Plinătate a Dumnezeuirii, care s'a arătat în trup. Biserica nu poate nicidecum întoarce ochii dela nemăsurata măreție a misterului înmormântării lui Dumnezeu.

Mereu, în adevăratul duh al Sf. Ion, în adevăratul duh apostolic, Ea contemplă acești doi poli aceasle anime a neîncăputului în persoana lui Iisus Hristos: Dumnezeu și om, cuvântul întrupat. „Fiul lui Dumnezeu, Fiul Fecioarei se face“. Privește cu frică, cu o respectuoasă teamă și cutremurare, cu dragoste și bucurie. „Pe ritoriile cei mult grațiori îi vedem ca niște pești fără de glas

site din aceeași rădăcină. Fiecare din aceste două tulpini poartă mii de ramuri și de rămurele, care reprezintă nenumăratele specii și varietăți de viețuitoare câte trăiesc pe pământ. Una din tulpini, cu toate ramurile ei, reprezintă viețuitoarele vertebrate. În vârful tulpinei nevertebratelor, luându-se drept criterii de judecată perfecția organismului lor, minunăția morăvurilor lor, care vădesc nu numai un instinct admirabil, dar și o netăgăduibilă inteligență, sunt așezate insectele himenoptere: viespile, albinele, furnicile și termitelile socotite drept cele mai reușite creații de ființe nevertebrate pe care le-a realizat natura. În vârful celeilalte tulpine, a vertebratelor, se găsește omul, ajuns prin inteligența lui stăpânul pământului și regele tuturor viețuitoarelor.

Ei bine, viespile, albinele, furnicile și termitelile au adoptat norma de conviețuire a comunismului. Unde le-a dus adoptarea acestei forme de conviețuire? La o stație terminus de evoluție. Cercetările paleontologiei, adică al științei care se ocupă cu urmele pe care le-au lăsat viețuitoarele în diferitele straturi ale pământului dealungul veacurilor, stabilesc că viespile, albinele, furnicile și termitelile se găsesc în același stadiu de evoluție în care se găseau acum câteva milioane de secole. Din gradul de evoluție pe care l-au atins atunci nu s'au mai putut urni și nu se mai pot urni. Pe când cercetările aceleiași științe, paleontologia, stabilesc că în decursul veacurilor omul s'a schimbat neconținut. Din animalul patruped din care se trage a devenit biped, și-a desrobbit de sarcina umbletului membrele superioare, prefăcute în mâinile cu ajutorul cărora a realizat toată opera de civilizație materială, toată opera de prefacere a mediului cosmic.

Ajutat de inteligența sa, el a născocit atâtea instrumente, unele care sporesc puterea simțu-

rilor sale, altele care surlează lipsa unor simțuri. Cu fruntea ridicată dela pământ și îndreptată spre cer, devenit conștient, el a simțit înruidirea conștiinței sale cu o conștiință uriașă, creatoare și conducătoare a lumii. Acestei înruidiri datorește el puterea de a crea prin artă încă o lume, alături de lumea creată de Dumnezeu. Inzestrat, spre deosebire de toate celelalte viețuitoare ale pământului, cu o sete de a ști, care depășește interesele sale, el se chinuște să afle ce realitate se ascunde sub sculpirea stelilor. Din subomul ce era antropopitecul de odinioară, a ajuns omul de azi: iar stația de evoluție în care a ajuns nu e o stație terminus, linia evoluției sale viitoare e deschisă înaintea lui: omului de azi îi va urma un supraom, cunoscător mult mai desăvârșit al legilor naturii, stăpânitor mult mai desăvârșit al torțelor ei.

Deosebirile dintre om și insecte, atât de numeroase și atât de mari, nu numai prin organismul său, dar mai ales prin ideletnicirile, preocupările și năzuințele sale, fac ca norma de conviețuire a comunismului să-i fie absolut nepotrivită și absolut contrară intereselor evoluției sale ulterioare. A încerca s'o impui oamenilor, e o culme de rătăcire și o înfiorătoare crimă. Reușirea acestei nebune încercări ar însemna osândirea omenirii la soarta viespilor, albinelor, furnicilor și termitelor: încremenirea ei pe vecie în stradiul de evoluție la care a ajuns.

I. AL. BRĂTESCU-VOINEȘTI

(Sfarmă-Piatră)

despre Tine, Iisuse, Mântuitorul nostru: că nu se pricepe a spune cum rămâi Dumnezeu neschimbat și om desăvârșit „Ingerul cel dintâiu stătător a fost trimis din cer să zică Născătoarei de Dumnezeu: bucură-te! Și împreună cu glasul cel netrupesc văzându-Te întrupat pe Tine, Doamne, s'a spăimântat și sta strigând către Dânsa unele ca acestea... bucură-Te înălțime cu greu de pătruns gânduritor omenesci, bucură-te adâncime cu greu de văzut chiar cu ochii îngerești!“ ..

„In mormânt, viață, pus-ai fost Hristoase — cântă Biserica în âmbăta cea Mare — și s'au spăimântat oștirile îngerești, mărim umiliința Ta“... Stau puse față'n față măreția Dumnezeirii și umiliința omului; umilirea de bună voe a Cuvântului dumnezeiesc se arată într'un mod de negândit și peste puțință: moartea și suferința Aceluia care (cu toate acestea) este Creatorul și Stăpânul. „O, minuni străine! O, ce lucruri noi! Cel ce-mi dă suflare mie se poartă mort, îngropându-L mâinile lui Iosif.“ „Stăpânul a toate mort se vede și în groapă nouă este pus deșertătorul gropilor morților“... „Astăzi s'a spăzu-

rat pe lemn Cel ce a spânzurat pământul peste ape, cu cunună de spini s'a Incununat împăratul Ingerilor“... Contemplarea drumului crucii Fiului lui Dumnezeu este desigur trăsătura fundamentală, centrală și vie și pentru viața religioasă a Apusului creștin, dar nicăeri Slava Divină, nesfârșita măreție dumnezeiască descoperită în suferința Dumnezeului-om, nu se află subliniată cu atâta tărie, cum este în Biserica Ortodoxă, nicăeri nu se arată așa de mult fondul de temelie al întregii vieți bisericești. Contemplarea înălțimii de neajuns a lui Dumnezeu și a adâncii Lui umiliri, deplina cutremurare și smerenie (cum sunt, de exemplu, cuvintele pline de iubire ale sfântului apusean Francisc d'Assise: „O, humilitas sublimis! O, sublimitas humilis!“) Dacă voști — aceasta este cea mai înaltă (metafizică sau, mai bine zis, *misticismul Ortodoxiei* sau, și mai bine, duhul celor dintâi propovăduitori, martiri ai slavei Lui, mai cu seamă în umilirea Lui și în învierea Lui.

În expresiuni din ce în ce mai noi, Biserica nu încetează să zugrăvească această fundamentală

SĂRBĂTORIREA ÎNALT PREA SFINȚITULUI PATRIARH LA FRĂȚIA MISIONARĂ „PATRIARHUL MIRON“

„Duminică 30 Oct. a. c.. Frăția „Patriarhul Miron“ în cadrul unei ședințe impresionate, a sărbătorit pe I. P. Sfințitul Patriarh, pentru împlinirea vârstei de 70 ani. Au asistat la această ședință circa 1500 persoane cari au omagiat pe Înaltul Păstor pentru frumoasa vârstă la care a ajuns și pentru toate realizările Sale, având fiecare câte un număr festiv din ziarul frăției „Cuvânt Bun“.

Ședința s'a deschis cu rugăciunea cântată „Cu noi este Dumnezeu“, după care a urmat „Imnul Patriarhal“. Un scurt cuvânt de deschidere a spus *DL. avocat I. Marcoșanu*, arătând însemnătatea persoanei I. P. S. Patriarh pentru Biserica și Țara noastră.

D. Toma Culcea arată realizările I. P. S. Patriarh din punct de vedere misionar; situația religioasă și morală a Țării, precum și măsurile luate de Șeful Bisericii pentru stărpirea relelor. Arată și

ce mai este de făcut pe acest teren, mai ales în ce privește stărpirea sectelor.

În legătură cu programul serbării, vorbește despre educația religioasă a tineretului, din care o mică parte, dela Filiala Belu a Frăției, a venit să ia parte la sărbătorirea I. P. S. Patriarh.

D. Gh. Bazavan, din partea tineretului filialei Belu, arată că acest grup se simte fericit de a lua parte la sărbătorirea Înalt Prea Sfințitului Patriarh, sub păstoriarea căruia, înțeleaptă și blândă, se află Biserica Ortodoxă.

Se începe desfășurarea programului artistic, care constă din recitări, coruri și piesa de teatru „Suflet de Părinte“, de *V. Costescu*.

Se remarcă *D-ra Aurica Terșan*, și *D-nii Gh. Bazavan, Gh. Teodorescu și P. Dumitrescu*, cu reale talente artistice.

Părintele Diacon Gheorghe V. Nițolu, arată meritele de bun Păstor ale I. P. S. Patriarh, care

antinomie: Dumnezeu și om, nemărginita și extraordinara mărturisire a slavei lui Dumnezeu și odată cu aceasta realitatea adevărată a luării asupra Sa a firii și suferințelor omenești — unite în Iisus Hristos. Pentru că în El, prin înomenirea Lui, a pierit cu totul despărțirea lumii de Dumnezeu. Podul unind Cele de Sus cu Cele de Jos (lumea, creaturile, omul), care fusese rupt, s'a refăcut prin venirea în lume, prin înomenirea lui Dumnezeu...

„Astăzi este începutul mântuirii neamului nostru și arătarea tainei Celei din veac: Fiul lui Dumnezeu, Fiul Fecioarei se face... cele de jos cu cele de sus se împreună, Adam se înnoește și Eva, din întristare, cea dintâiu, se liberează, iar Cortul tiinei noastre, prin îndumnezeirea Celui ce a luat amestecare, Biserica lui Dumnezeu se face“. (Praznicul Bunei-Vestiri)... „Cerul și pământul astăzi se împreună, născându-se Hristos. Astăzi Dumnezeu vine pe pământ și omul la cer se ridică“... (Praznicul Nașterii Domnului).

În învierea cu trupul, în biruința Lui asupra morții, prin moartea Sa, se află descoperirea

înnaltă a mării Fiului lui Dumnezeu, care s'a întrupat, descoperirea acelei Vieți Veșnice care a venit în lume: „Căci viața s'a arătat și noi am văzut-o și vă mărturisim și vă vestim această Vieță de Veci care era la Tatăl și s'a arătat nouă“, după cum spune apostolul Ioan. Nu era cu puțință ca legăturile morții să-L țină, glăsu-ește întâia propovăduire apostolică. El este Cel ce rupe legăturile morții. Aceasta este începutul unei noi realități: arătarea biruitoare a Stăpânului Vieții..

În această bucurie a sărbătorii Vieții Veșnice în această bucurie a învierii, în bucuria razelor mării Lui, a Celui înviat, se găsește în adevăr caracteristicile întregii credințe și piozități, centrul concepției despre lume și al experienței religioase a Bisericii Ortodoxe.

În ea trăește viu și răsună, până acum, cuvintele apostolului Pav.: „Dacă Hristos n'a înviat, deșartă este propovăduirea noastră, deșartă și credința noastră. Dar Hristos a înviat, întâiul dintre cei morți!“ Fiindcă întreaga Ei ființă lăuntrică și duhobnicească, întreaga Ei vieță de

este întocmai cum Sft. Apostol Pavel scrie către Tit: „fără de răutate, fără de pată, osebit de cei păcătoși...“.

D-na Smara Gheorghiu arată datoria femeii de a-și crește copiii în frica lui Dumnezeu și a-i învăța să iubească Biserica. Descrie apoi marea personalitate, activitatea și însemnătatea I. P. S. Patriarh. care trebuie să o cunoască și fiecare copil. Indeamnă pe mame, ca totdeauna să dea exemplul copiilor lor, în împlinirea datoriilor către Țară, Biserică și către aproapele lor, Icoana vie cu chip de sfânt a I. P. S. Patriarh Miron.

Părintele Protosinghel Teofil Ionescu mulțumește vorbitorilor pentru cele spuse și tineretului pentru osteneala ce și a dat, ca această serbare să fie reușită. În special mulțumește Păr. Petre Popescu dela Biserica Giurgiului Președintele Filialei Belu a Frăției, — care a îndrumat tineretul ce s'a manifestat atât de frumos.

Apoi în cuvinte alese, vorbește despre activitatea I. P. S. Patriarh, atât pe terenul cultural, cât și bisericesc și politic. Dela rolul umil de învățător rural, I. P. S. Miron a pătruns prin muncă și înzestrat cu frumoase calități, până la situația de cel mai mare conducător duhovnicesc și politic al Țării românești.

Activitatea sa este prea vastă pentru a se vorbi

rugăciune nu e altceva decât mărturisirea învierii. Este aci comoara cea mai mare, darul cel mai înalt al Domnului dat nouă oamenilor: învierea Lui în trup ca al nostru, arătarea vieții veșnice în trupul nostru, împreunarea noastră și a întregii lumi cu sărbătoarea biruinței Lui asupra morții, împărțășirea cu nemăsurata Lui viață: „*Eu pentru aceasta am venit ca viață să aibă și mai mult să aibă.*“ Deaceia „această numită și sfântă zi“ a învierii este „una a Sâmbetelor împărăteasă și Doamnă, a praznicilor praznic și sărbătoare este a sărbătorilor.“ Deaceia Hristos sculându-se din mormânt se aseamănă cu Mirele ieșind din cămara Sa. El este Mirele naturii renăscute, puternică, pe care o împreunează cu Dumnezeirea Sa. Deaceia „bătură nouă“ isvoraște din mormânt „isvorul nesticăciunii“, apa Vieții Veșnice, care ne-a făgăduit-o. Deaceia bucuria se revarsă peste întreaga fire pentru că întreaga fire participă la această realitate nouă a înnoirii a Vieții Veșnice pusă în ea prin învierea lui Hristos. Căci legea morții s'a nimicit. „Dacă unul a înviat, toți vor învia“ — spune Sf. Grigore de Nissa.

din rusește de Pr. ILIE BĂCIOIU

[va urma]

Rucăr-Muscel

de ea în câteva cuvinte. Deaceia este suficient a spune că I. P. S. Sa este cea mai înaltă personalitate pe care a avut-o Biserica noastră, care a întrupat în sine idealul de totdeauna și năzuințele poporului românesc,

Frăția noastră care îi poartă numele cu cinste, sărbătorindu-L astăzi pentru vârsta patriarhală la care a ajuns, își face o pioasă datorie, căci epoca aceasta în care trăim, prin înalte însușiri a Acelui care o conduce poporul spre idealul Său, se va numi cu drept cuvânt „Epoca Patriarhului Miron“.

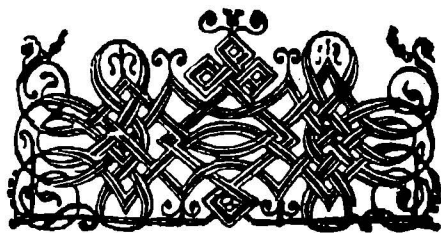
Părintele Teofil, citește apoi următoarea telegramă care s'a expedit I. P. S. Patriarh:

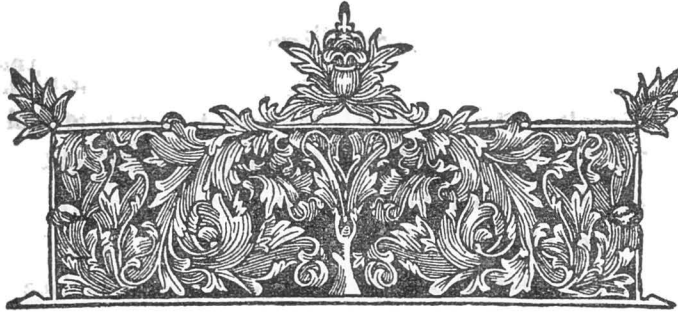
„Acum când împliniți șaptezeci de ani, neamul românesc întreg îmbracă haină de sărbătoare spre a mulțumi smerit Celui Atotputernic, pentru fericirea revărsată asupra lui, hărăzind să-i conduceți destinele azi, la răscrucea istoriei lui.

Bisericile de pe toate plaiurile românești își deschid larg ușile pentru ca toată suflarea românească laolaltă cu preoți săi, să înalțe în imnul Sfintei Liturghii, ruga fierbinte, ca cel mai mare Ierarh al Ortodoxiei contemporane să trăiască fericit mulți ani spre gloria Tronului Bisericii strămoșești, pe care L-a urcat voința divină

Asociația noastră mândră de cinstea ce i-ați făcut îngăduindu-i să poarte pe frontispiciul ei numele de glorie nepieritoare, al I. P. S. Voastre, vă aduce cu adâncă închinăctune omagiul de devotament și recunoștință și roagă pe Buhul Dumnezeu să dea viață lungă și fericire pentru a veghia mai departe pe tronul de glorie pe care Vă găsiți la salvarea Legei și Moșiei Strămoșești“

După ce au mai vorbit și alți vorbitori, serbarea a luat sfârșit la ora 7 și jumătate seara, REP.

CERCUL DE STUDII AL PREOȚILOR DÂMBOVIȚENI DE LA TÂRGOVIȘTE

Viața este o continuă frământare. Cu fiecare zi care trece știința înregistrează noi progrese. Inteligența omului luând aripi și ridicându-se în înălțimile văzduhului, descoperă noi aștri, noi legi de mișcare, noi legi de atracție, noi legi ale luminii. În lumea înconjurătoare omul ajunge să stăpânească mai multe din secretele naturii necunoscute până acum. Din căderile de apă luminează și încălzește orașe la sute de km., mișcă locomotive și locomobile. Pe unde nevăzute transmise nu numai gânduri — radio — ci a ajuns să transmită și vederi, — radioteleviziunea. — Scormonind în straturile adânci ale pământului descoperă obiecte și schelete de oameni și de animale pe care le socotesc, a fi, de sute de mii și chiar de milioane de ani. În adâncurile oceanelor descoperă noi vietăți pe care le socotesc ca născându-se, acum, spontan. La animalele de pe pământ descoperă anumite calități și defecte care îi fac să stabilească rudenia omului cu animalele. Din dorința de a trăi la infinit, cu microscopul, cercetează lumea microbilor, descoperă pe dușmanii vieții și i combate. Se fac eforturi să se înlocuiască unele organe uzate ale omului. Sânt cunoscute eforturile d-lui colonel Lindberg, care după ce trece cel dintâi cu avionul Atlanticul, voeste să devie pentru a doua oară nemuritor, prelungind, viața prin înlocuirea inimii.

Apoi frământările sociale, de astăzi, fac necesare noi orientări. Din multele frământări se nasc tot felul de noi curente. Unele din ele caută să nărue Biserica; altele, numai, să se folosească de ea și numai unele s'o ajute.

Nimeni altul, mai mult decât preotul, nu are datoria de a însoți pe astronom în înaltul văzduhului, pe electrician la turbină, pe geolog și arheolog în adâncul pământului, pe biolog în lumea viețuitoare de pe pământ, din aer, din apă și de sub pământ să strângă noule lor descoperiri care vădesc mărirea lui Dumnezeu și să le întrebuițeze când va fi nevoie, iar pe cele care s'ar părea că sunt contra lui Dumnezeu și învățăturile Sale, să le explice.

Curentele sociale, care se nasc, vor trebui să

fie cunoscute de preot. Cele protivnice Bisericii trebuiesc făcute prietene însuflându-le duhul creștin; cele care voesc să se folosească de Biserică trebuiesc făcute auxiliare Ei; iar cele ce voesc s'o ajute trebuiesc întrebuițate după anumite norme să nu se irosească în zadar.

Cum va putea preotul să facă aceasta? Cunoșcând, deplin, nouile descoperiri ale științei, nou-le curente sociale și punându-le de acord cu învățătura creștină. Cunoașterea se poate obține din diferitele broșuri și reviste de specialitate care apar zilnic. O cunoaștere deplină pe această cale credem însă că nu este cu putință. Trebuie să fie cineva posesorul unei frumoase stări materiale și să dispună de foarte mult timp liber ca să le poată cumpăra și citi tot ce se scriu nou în multele ramuri ale vieții. Apoi când cețesti singur îți scapă, de multe ori, unele date principale, ceiace nu se întâmplă când cețesti ca să dai seama în fața altora de ce ai cetit sau când citești după ce ai ascultat o dare de seamă. Noule date științifice, noule curente sociale aduc cu ele noi termeni, necunoscuți, și de aici o înțelegere greoaie și nevoia de a primi explicație din partea celor cunoscători. Toate acestea au fost simțite de preoțimea dâmbovițeană și au determinat-o să și unească forțele constituindu-se într'un cerc de studii.

La 26 Noembrie 1936 patru preoți: C. Rădulescu, Mănăstirea Viforita, Iordache Dinu, Biserica Albă, Gh. Rotaru, Biserica Stelea Târgoviște și Ioan Cristache, Mahala, se adună în Biserica Albă și hotărăsc înființarea Cercului de Studii. În 2 ședințe următoare; Decembrie 1936 și Ianuarie 1937, ținute la Biserica Stelea se caută să se stabilească norme după care să se țină ședințele și problemele care urmează să se discute. Prima ședință de manifestare o ține Cercul în Februarie 1937, la „Sala de Arme“ sub președinția Pr. C. Rădulescu, când Pr. Ioan Costache se ocupă de cartea „Fiul Omului“ de Emil Ludwig.

Pentru că în acest timp asociația preoților dâmbovițeni era împărțită în două și la ședința din Februarie participaseră mai mulți preoți din-

tr'o parte, fac pe preoții din cealaltă parte membrii ai cercului să creadă că cercul este o manifestare a frânturii adverse din Asociație, să nu mai participe la ședință și să înceapă campanie contra lui. Cercul mai ține ședințe în localul Asigurărilor Sociale din Târgoviște, însă cu membri foarte puțini.

În ședința din Martie 1937 Pr. Ioan Cristache tratează subiectul „Teza lui Emil Ludwig” și diferitele teze hristologice. Ședințele din Aprilie și Mai nu se mai pot ține, neluând parte la ele decât 2 — 3 preoți. Pare că cercul va muri înainte de a se naște deplin.

În vara anului 1938 criza Asociației se rezolvă. Cele două părți se unesc. Protopopia prin P. C. Pr. Protopop Alex. Popescu Hăbeni dă atenție cercului și-l susține. Îi pune la dispoziție, și încă încălzită în timpul iernii, sala dela Biserica Domnească să țină ședințe. Prin adrese oficiale aduce la cunoștința C. Preoți existența Cercului, anunță data ședințelor, subiectul și conferențiarul invitându-i să ia parte. Personal P. C. Pr. Protopop ia parte regulat la ședințe dându-le autoritate prin prezența P. C. Sale. Multă recunoștință pentru toate acestea.

În această situație favorabilă cercul își începe activitatea în luna Noembrie 1937 sub președinția Pr. Ioan Cristache. Ședințele de data aceasta sunt absolut regulate. Conferențiarul se prezintă bine pregătit. La ședințe iau parte din ce în ce mai mulți, atât preoți cât și mireni. Creșterea numărului participanților arată că cercul este necesar iar ședințele lui sunt interesante. În ședința din Noembrie 1937 vorbește Pr. Ispas Pompiliu dela Mănăstirea „Dealul” despre „Viața lui Isus de Renan” continuă în Decembrie Pr. Dr. Grigore Cernăianu Pucioasa vorbind despre „Opera religioasă a lui Renan”. Aflându-se că Pr. Dr. Grigore Cernăianu are în lucru problema „Origina Vieții”, cercul roagă să facă o mică dare de seamă asupra acestei probleme ceea ce Sf. Sa face în ședința din Ianuarie 1938. În ședința din Februarie 1938 urmează Pr. Prof. Buzescu vorbind despre „Origina ființelor vii”. Tot în ședința din Februarie se însărcinează Pr. Ioan Cristache să alcătuiască un proiect de statut al cercului. Ședința din Martie 1938 este împărțită în două. În prima parte Pr. Prof. Gh. Brănișteanu vorbește despre „Comunism și Creștinism iar în partea a doua Pr. Cristache prezintă proiectul de Statut al cercului.

Statutul fixează astfel scopul cercului: 1. Să țină în curent pe Preoți cu datele noi ale științei în toate ramurile ei (mai ales acele date care ajută sau combat religiuinea creștină ortodoxă. 2. Cunoașterea diferitelor curente politico-sociale. 3. Cunoașterea diferitelor secte și asociații religioase. 4. Cunoașterea diferitelor legi și decrete și raportul lor cu Biserica ortodoxă română. 5. Să țină în curent pe preoți cu tot ce se scrie. 6. Să deslege diferite probleme de pastorație. 7. Să fixeze atitudini comune de activitate pastorală. 8. Să progreseze viața interioară și exte-

rioară a preoților către adevăratul preot. 9. Să strângă raporturile între preoți.

Mijloacele de care urmează să se folosească cercul sunt: 1. Conferințe, recenzii, dări de seamă, care se vor face atât de preoți cât și de laicii cunoscători. 2. Se va crea o bibliotecă. 3. Abonamente la cât mai multe reviste. 4. Excursii la Mănăstiri și locuri istorice 5. Retrageri pentru meditații și reconfortare sufletească la mănăstiri cu viață creștină.

Membrii cercului sunt: activi și corespondenți; preoți și mireni. Calitatea de membru se pierde prin neparticiparea la 3 ședințe consecutive. Membrii mireni au aceleași drepturi ca și cei clerici, afară de acela a alege și a fi aleși conducători ai Cercului. Conducătorii Cercului sunt: președintele, secretarul și cassierul, care se alege pe un an. Veniturile cercului sunt din donații. Taxe de înscriere cu cotizații nu sunt. Ședințele se desfășoară astfel: se începe cu o rugăciune după care urmează ordinea de zi care va avea o parte teoretică și una practică și se încheie tot printr'o rugăciune. Toate conferințele și comunicările aduse în cerc vor fi scrise iar după rostire rămân proprietatea cercului. Președintele cercului nu poate să ocupe nici un post în administrația bisericească și nici pe acela de președinte ale Asociației județene a clerului. Cercul se dizolvă numai din lipsă de membri când numărul lor va fi mai mic de 3.

Membrii cercului primesc proiectul de statut și aleg în comitetul de conducere al cercului pe Pr. Ioan Cristache președinte, Pr. Ispas Pompiliu secretar și P. C. Pr. Protopop Alex. Popescu Hăbeni; cassier.

Organizat astfel cercul își continuă activitatea. La 7 Aprilie 1938 vorbește Pr. Dr. Grigore Cernăianu tot despre „Comunism și Creștinism” după care urmează Pr. Alex. Albu docent, la 12 Mai, vorbind despre „Creștinism și Francmasonerie”.

Cu conferința Pr. Gheorghe Iacobescu-Buciumeni — despre „Creștinism și Spiritism” ținută la 10 Iunie cercul ia vacanță.

După vacanță activitatea este reluată la 20 Octombrie prin conferința Pr. Porumbescu Doicești despre „Creștinism și Teosofie”.

Ședința viitoare va fi la 17 Noembrie, când Pr. Dr. C-tin Nițescu, profesor la Mănăstirea „Dealul” va face un rezumat al lucrării C. Sale, pe care o va tipări în curând: „Condamnarea lui Iisus (Judecată, Instanță și Procedură).

Conferințele sunt interesante. Dorința cercului este să le aducă la cunoștința tuturor, tipărindu-le într'o broșură, care va cuprinde toate conferințele ținute la Cerc în cursul unui an. Aceasta însă... în viitor.

Președinte Preot IOAN CRISTACHE
Mahalaua — Dâmbovița

9. XI. 938.

C R O N I C A I N T E R N A

INCĂ UN APOSTOL IN OGORUL DOMNULUI

În Parohia Suhaia-Teleorman a fost instalarea în postul al II-lea de preot paroh a Cucernicului Preot Constantin M. Ruse.

Sărbătoare rară și cu multă măreție pentru noul hirotonit și enoriașii parohiei Suhaia, cari în zorii zilei când soarele își aruncă cele dintâiu raze binefăcătoare și când dăngănitul clopotului cheamă la mântuire ori și ce suflet necăjit de vremelnicia acestei vieți,—pășiau pragul Sf. Biserici, să depună în fața Sf. Altar rugă lor de creștini și în acelaș timp să primească cu tot sufletul pe noul lor preot.

Sfânta Liturghie a fost săvârșită de un sobor de preoți în frunte cu Prea Cuc. Protopop Metodie Popescu-Turnu Măgurele. Predica zilei a fost ținută de Cuc. Preot Gheorghe Voinescu cu multă îngrijire și convingere sufletească.

După aceea s'a săvârșit un tedeum, după care Prea Cuc. Protopop Metodie Popescu luând cuvântul, a arătat cu multă înțelepciune și măiestrie obârșia preoției, greaua sarcină ce este încredințată preoților, și lupta dusă zi de zi contra secanților. Cu vocea Sf. Sale melodioasă, blândă și plină de toată dragostea părintească a dat cele din urmă sfaturi de orientare în păstorie, scoțând în evidență în mod impresionant că numai cu adâncă răbdare se poate păstori turma lui Hristos, pentru care Sf. Apostoli și mii de mucenici și-au dat viața. S'a putut observa la luminile pâlpâinde ale lumânărilor din polcandru lacrimi în ochii credincioșilor, lacrimi curate, ce pot fi stoarse numai atunci când un copil simte dragostea părintească, grija ce i-o poartă și binefacerile lui părintești.

Apoi Prea Cuc. Sa cu înfățișarea măreață și cuvântu-i demn a dat celire cărței de preoție, indemnând pe credincioși să ascultare și supunere noului preot.

A plăcut și a făcut impresie răspunsul noului preot instalat în postul său, și asigură pe păr. protopop că în misiunea Sf. Sale va fi călăuzit de cuvintele Mân-

titorului „îndrăzniți, eu am biruit lumea“. Inchee rugând pe Prea Cuc. Protopop să fie purtător de cuvânt la Inalt Prea Sf. Patriarh, mulțumind cu inima plecată pentru misiunea ce i-a fost încredințată, asigurând pe Inalt Prea Sfințitul Patriarh că preoțimea este la datorie.

S'a vizitat cimitirul, unde Păr. Protopop a dat sfaturi de îngrijirea lui, și unde este în lucrare o capelă.

Păr. Protopop a dat indemn de muncă, încredințând că va sprijini și ajuta pe cât va fi cu putință pentru terminarea ei.

După aceea s'a servit o agapă la noul preot.

Preoțimea din circ. I. Teleorman mulțumește cu genunchii plecați Inalt Prea Sf. Patriarh pentru marea orânduire ce a făcut de a fi în fruntea Cuc. Lor un asemenea protoiereu, care întocmai ca un bun păstor împrăștie ordinele și sfaturile Prea Cuc. Sale, cu toată dragostea și blândețea, fiind în mijlocul nostru un mare far de orientare în păstorie.

Preot ALEXANDRU CONSTANTINESCU
Fântânele-Teleorman

CULTURALE

SERVICIUL SOCIAL

Nu este ceva nou. Azi însă, acest Serviciu social a fost legiferat. Principiile serviciului social au au fost puse în practică de aproape cinci ani de Fundațiile Culturale Regale.

Prin căminele culturale și echipele studentești au fost experimentate și s'au văzut roade mulțumitoare. Legea Serviciului social urmărește o schimbare în bine, a vieții poporului nostru. Prin noua legiuire, fiecare om e dator să îndeplinească un rol important în societate.

Preotul, învățătorul, medicul, profesorul, inginerul, arhitectul, agronomul, primarul, notarul și ajutorii lor sunt chemați în mod dinamic să pregătească și să conducă sufletul societății de azi și de mâine.

Toți slujbașii satelor și orașelor, sunt datori să coopereze pentru fericirea neamului, punându-se în folosul celor dimprejur.

Uniți în sfatul căminului cultural, au datoria să facă tot binele, pentru ridicarea neamului.

Ne cheamă Regele, ne cheamă țara și sunt chemări sfinte, la care fiecare avem datoria să răspundem: *prezent*.

Nu incapa indoială, că prin noua lege se urmărește o mare operă socială.

Dar această operă socială este foarte necesară în aceste vremuri turburi, egoiste și pline de nesiguranță

Istoria ne arată că: „unirea face puterea.“

Și în astfel de împrejurări sociale de mizerie, în care problema muncii nu este rezolvată, când șomajul intelectual își arată goliciunea, când criza socială este în toi, în momentul când națiunile se ceartă și se bat între dănele, când balanța comercială e întărită cu artificii, când valorile nu sunt așezate la locul lor, este foarte folositoare noua lege a Serviciului social. Legea serviciului social este o adevărată mântuire și pentru individ și pentru societate.

Ea are darul să înlăture toate ambițiile oamenilor și să-i unească în sfatul căminului cultural, producând: „pace pe pământ și între oameni bună voire.“

În căminul cultural se topesc toate intrigile și urile personale, întrecându-se fiecare în fapte bune și voe bună.

Cooperarea tuturor valorilor, pentru binele social și ținta spre fericirea oamenilor, acesta este scopul Serviciului social, prin căminul cultural.

Noi preoții să fim la datorie și să-L rugăm pe Dumnezeu, să dea poporului românesc prin noua lege, o viață nouă:

„de pace și iubire
progres și fericire.“

Preot DANIIL A. ILIESCU
din Belitiori — Teleorman

BISERICESȚI

SFÂNTA SFINTELOR

Un profesor de teologie a scris în *Revisa Ortodoxă Română*, Nr. 1 — 2 pe Ianuarie—Februarie 1934, un articol cu titlul „*Aspru adevăr, dar adevăr*“, care ar fi trebuit copiat de fiecare preot și ținut în sf. altar ca un „*memento*“, fie că ar fi fost ori nu vinovat de cele ce cu atâta durere desvăluie. Dar bănuiesc că nici un l-au cetit preoții — și toți primesc revista (pe care eu am văzut-o teanc în sf. altar al unei parohii din provincie cu nici o filă tăiată) căci altfel nu se înțelege cum dăinue încă aceeași nepăsare față de sf. altar, ca și cum nimeni nu ar fi înfierat-o vreodată. Este prea obișnuit a vedea preoții intrând în sf. altar cu bastonul pe mână, cântăreții cu mâinile în buzunar, copii-paracliseri, cu treabă sau nu, lipsiți de sfânta cuviință pentru că așa au văzut pe cei mai mari. Iar din convorbiri nu lipsește comentarea întâmplărilor zilnice. Păcatul însă nu îl săvârșesc numai preoții tineri, cum lasă a se înțelege articolul amintit, ci și cei bătrâni, ba și unii arhierei, cum am auzit povestind la o săptămână de retragere, pe un cunoscut preot și profesor de teologie. Au fost preoți în vârstă cari citeau ziarul în sf. altar, și am găsit uitate sub sf. prestol al unei biserici reviste de literatură profundă. Vina este așa de generală

ceea ce o și sporește și face de neiertat. Dar mai uluitor este că îngăduim și credincioșilor de rând a jigni sfințenia altarului, că intră nașii spre a plăti botezul și nunii cununia. Iar pe cei cari nu intră dela sine îi invităm noi, cum propunea un preot într'un articol de ziar să poftim în sf. altar pe domnii consilieri parohiali, că astfel vor deveni mai bisericoși, mai cu vază în ochii celorlalți enoriași, cari vor râvni apoi la aceeași cinste și favoare. Și dacă ne-am călcat pe inimă pentru ună, n'ar fi de mirare să propună cineva ca metoda de îmb. sericire, a trece cu rândul, pe toți enoriașii prin sf. altar. Năstărnica pastorație! Numai că sfântul Simeon arhiepiscopul Tesalonicului spune așa: „În altar să intre numai cei ce s'au învrednicit hirotoniei și s'au ales spre slujirea veșnicului Împărat, și nimeni altul să nu intre!“ Dacă în cuvinte nu se poate înfățișa mai tăios decât în scris și dacă singuri n'am găsit în noi sfânta înfiorare a îndreptării, e rândul Sfântului Sinod să-i pună capăt, la nevoie cu... îndemnuri pe măsura vinovăției.

Preot D. ROȘULEȚ
Dobroești-Ilfov

CĂRȚI

ARHIEREUL IRINEU MIHALCESCU, DR. NICOLAE CHIȚESCU ȘI DR. EM. VASILESCU:

1. *Noțiunt de liturgică și istorie sfântă a N. Testament*; manual de religie pentru cl. I a liceelor comerciale, Edit. Cugetarea, București, 45 lei.

Aclătit pentru începători, acest manual de religie aplică și mai mult principiul că predarea învățământului religios în școală nu urmărește atât instrucțiunea, cât educația religioasă și morală. Călăuziți de acelaș gând, autorii aleg bucățile de lectură în așa fel, încât să aibe ca rezultat familiarizarea copiilor cu noțiunile prevăzute de programa analitică, precum și încălzirea inimii micilor școlari.

În tratarea materiei autorii satisfac cerințele pedagogice de precizie, exactitate și claritate, iar lecțiunile sunt bine alese în vederea educației morale.

2. *Învățătura și parabolele Domnului nostru Iisus Hristos*.

Servind ca manual de religie pentru cls. II a liceelor comerciale, lucrarea aceasta se prezintă într'o formulă aleasă, fiind alcătuit cu grijă și corespunzând programei analitice.

Expunerea lecțiunilor este făcută pentru vârsta elevilor, iar materialul este îmbogățit cu învățături potrivite și atrăgătoare luate din viața de școlar. Din întreaga lucrare se vede gândul alcătuitoarelor de a mișca sufletul elevilor și de a-l porni spre fapta bună creștină. Pentru aceasta se explică cuvintele și ideile din sf. Scriptură, scoțându-se învățăturile — practice sau dogmatice — care se desprind din ele, și făcând aplicații la viața școlarului. La sfârșitul manualului se află un *adăus*, care cuprinde însăși textul Sf. Scripturi, cu Sf. Evanghelii ce se explică. Prețul unui exemplăr 56 lei.

3. *Istoria Bisericii române în cadrul istoriei bisericii universale*; manual de religie pentru cl III a liceelor comerciale.

Istoria Bisericii române are de scop să desvolte în sufletul școlărilor dragostea de Patrie și de Biserica mamă. Pentru că ea a întărit în luptele milenare pe moșii și strămoșii noștri. Acesta este scopul pe care l-au urmărit autorii în alcătuirea acestei lucrări, desvoltând în chip armonic lecțiunile și expunându-le clar și potrivit voinței elevilor. Fiecare lecțiune este însoțită de frumoase lecturi, ilustrându-se cât se poate mai bine oamenii și momentele lecțiunii. Prețul unui ex. 48 lei.

* * *

4. *Dogmele Bisericii creștine ortodoxe.*

Prin felul cum este alcătuit și acest manual de cls. III a liceelor comerciale, scopul învățământului religios în școlile comerciale este pe deplin ajuns. Tineretul școlar are nevoie în primul rând de educație religioasă, care și ajunge ținta dacă viitorii negustori sau funcționari comerciali ar deveni oameni cu frica în Dumnezeu, respectuoși și iubitori de Biserică, cinstiți în afaceri și grabnic săritori în ajutorul aproapelui când e în nevoie. Iată principiul călăuzitor al autorilor, cari au reușit să expună dogmele bisericii limpede și concis potrivit cu puterea de înțelegere a elevilor de cls. III, evitându-se în acest scop multe din amănunțimile ce nu erau absolut necesare, precum și documentarea expunerii cu prea multe citate. Toate lecturile ce însoțesc lecțiunile manualului sunt luate după autori creștini ortodoxi. Prețul unui exemplar 44 lei.

* * *

5. *Morala creștină.*

Cu multă pricepere, autorii pun în mâna elevilor de VI-a, un manual de învățături ale moralei creștine, alcătuit pe înțelesul școlărilor și tratând în un mod succint toate problemele de ordina morală. La sfârșitul fiecărei lecțiuni urmează lecturi potrivite, cu osebire din scriitorii români, traduceri, cugetări etc., care urmează a se citi și discuta cu elevii. Două adause completează lucrarea. Primul adaus îl formează câteva spicuri intitulate „Principii generale de înțelepciune”, luate din minunata carte: *Vrei să fii înțelept?* a învățatului Dionisie Romano, fost episcop al Buzăului, membru onorar al Academiei române și începător al gazetăriei bisericești din țara noastră. Cel de al doilea adaus cuprinde o însușire de cămă folositoare ce pot fi citite de școlari în legătură cu educația lor morală. Prețul unui exemplar 56 lei.

* * *

6. *Creștinismul și viața.*

Menită să producă mult interes și entuziasm pentru elevi, lucrarea de față încheie ciclul celor 6 lucrări alcătuite în mod atât de măestrit de cei trei autori arătați în fruntea acestor rânduri și care servesc ca manuale, de religie pentru liceele comerciale. *Creștinismul și viața* servește ca manual pentru clasa 6. Scris într'o formă

aleasă și cu o logică desăvârșită în desvoltarea ideilor, manualul nu se rezumă la însirarea lecțiunilor ce conține în mod automat, cronologic, — ci fiecărei lecțiuni în parte îi urmează lecturi alese din scriitorii români, precum și câte o bibliografie de lucrările teologice românești în legătură cu subiectul tratat. În felul acesta elevii au la îndemână posibilitatea continuării studiului și satisfacerea setei lor religioase, putând consulta într'o anumită chestiune, mai multe lucrări de specialitate alese și indicate de autori. Iată o mare calitate a acestei lucrări, și tot odată o lipsă simțită a tuturor lucrărilor până acum, nu numai în domeniul religios din toate ramurile studiului școlar. Pentru aceasta, ca și pentru multe alte calități ale lucrării, comisiunea însărcinată de Ministerul Educației Naționale cu cercetarea manualelor de religie, a recomandat acest manual în chip elogios pentru aprobare. Prețul unui exemplar 56 lei.

* * *

PR. DUMITRU ROMAN: *Jertfa inimii*. Ploiești 1938, Tipogr. „Unirea”. Prețul lei 65.

Un volum de cuvântări. Are două părți: partea întâi cuprinde pe cele rostite în Biserică: a doua cuvântările rostite ocazional, în diferite împrejurări ce se ivesc unui preot de enorie. Plecând dela constatarea că rațiunea n'a șters niciodată o lacrimă (Chateaubriand), autorul conchide că toată mizeria și suferința lumii de azi stă tocmai în marea prăpastie ce s'a deschis între inimă și rațiune.

Salvarea constă deci în puterea de jertfă a inimii, care trebuie depusă în drepturile ei firești și menținută în legătură cu Dumnezeu, iar legătura aceasta să fie activă, de inimă, iar nu o legătură de tradiție și cunoaștere pasivă. În aceasta pune autorul chiar chemarea preotului, chemare care este indeplinită atunci când dincolo de cuvântul păstorului sufletesc, lumea va întrezări o inimă de apostol, flămândă și insetată de pace, dragoste și credință în Dumnezeu.

Pentru această frământare lăuntrică a autorului, lucrarea merită toată atențiunea.

I. D. LECCA

S U M A R U L :

Căminele culturale în cadrul Serviciului social	Consilier
Educația religioasă morală în străjerie	[* * *
Bucurie patriarhicească (la aniversarea a 70 ani a I. P. S. Patriarh)	Pr. T. Chiricuță
Comunismul	I. Al. Brătescu-Voinști
Biserica ortodoxă și creștinismul apusean, de N. Arseniev, trad.	Pr. Ilie Băciolu
Sărbătorirea I. P. S. Patriarh Miron la Frăția misionară „Patriarhul Miron”	Rep.
Cercul de studii al preoților dâmbovițeni dela Târgoviște	Pr. I. Costache
CRONICA INTERNĂ: Incă un apostol în ogorul Domnului	Pr. Al. C-tinescu
CULTURALE: Serviciul social	Pr. D. Iliescu
BISERICESTI: Sfânta sfințelor	Pr. D. Roșculeț
CĂRȚI:	I. D. Lecca